

POSTANOWIENIE

Dnia 10 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Łochowski (przewodniczący)

SSN Leszek Bosek

SSN Aleksander Stępkowski (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi M. S.

na przewlekłość postępowania przed Sądem Apelacyjnym w (...)

w sprawie o sygn. akt II AKa (...),

z udziałem Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Apelacyjnego w (...),

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 10 listopada 2020 r.,

1. pozostawia skargę bez rozpoznania;

2. zwraca na rzecz M. S. ze środków Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w K. opłatę od skargi w wysokości 200 (dwustu) zł.

UZASADNIENIE

W dniu 28 kwietnia 2020 r. złożona została do Sądu Okręgowego w K. skarga M. S. na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, poprzez zaniechanie złożenia z urzędu wniosku o wznowienie postępowania w sprawie sygn. akt II AKa (...) przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w (...).

W skardze na przewlekłość M. S. sformułował następujące żądania: (1) stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie zaniechania wniesienia z urzędu wniosku o wznowienie postępowania w sprawie sygn. akt II AKa (...); (2) przyznania na rzecz M. S. od prezesa Sadu Apelacyjnego w (...) odszkodowania w maksymalnej wysokości 20 000 zł i nakazanie wypłacenia tej kwoty ze środków

własnych Prezesa Sądu Apelacyjnego w (...); (3) nakazania Prezesowi Sądu Apelacyjnego w (...), by ten z urzędu wznowił postępowanie Sądu Apelacyjnego w (...) sygn. akt II AKa (...) z uwagi na względne i bezwzględne przyczyny odwoławcze oraz rażącą niesprawiedliwość wyroku; (4) nakazanie zwrotu uiszczenia opłaty stałej od niniejszej skargi w wysokości 200 zł.

W uzasadnieniu skargi na przewlekłość, skarżący przytoczył orzecznictwo Sądu Najwyższego dotyczące obowiązku wszczęcia z urzędu wznowieniowego postępowania karnego w przypadku ustalenia, że w trakcie postępowania zaistniały uchybienia stanowiące bezwzględne przyczyny odwoławcze. Wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z 14 grudnia 2018 r., względem którego skarżący oczekuje wznowienia postępowania z urzędu, był przedmiotem zaskarżenia m.in. kasacją przez obrońcę skazanego, która w dniu 1 sierpnia 2019 r. (IV KK (...)) została przez Sąd Najwyższy oddalona jako oczywiście bezzasadna. Dwukrotnie również składane były w sprawie wnioski o wznowienie tego postępowania. Pierwszy pismem z 24 lipca 2019 r. oraz 1 sierpnia 2019 r. Sąd Najwyższy rozpatrzył postanowieniem z 24 września 2019 r., IV KO 93/19 odmawiając przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności. Z kolei złożony 20 stycznia 2020 r. wniosek obrońcy skazanego o wznowienie został oddalony postanowieniem z 26 maja 2020 r., IV KO 9/20.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skargę, jako niedopuszczalną, należy pozostawić bez rozpoznania.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. 2018, poz. 75 ze zm., dalej: ustawa o skardze na przewlekłość) skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiła przewlekłość postępowania, wnosi się w toku postępowania w sprawie. Z przepisu tego *a contrario* wynika, że niedopuszczalne jest wniesienie skargi zarówno na przewlekłość postępowania,

które się zakończyło przed wniesieniem skargi podobnie, jak i postępowania, które w ogóle nie zostało wszczęte. Tym samym, postępowanie w którym według skarżącego miałoby dojść do przewlekłości w ogóle się nie toczy. Przedmiotem rozpatrywanej skargi na przewlekłość uczyniono bowiem „zaniechanie złożenia z urzędu wniosku o wznowienie postępowania w sprawie sygn. akt II AKa (...) przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w (...) bez nieuzasadnionej zwłoki”. Tym samym, skarżący w rzeczywistości przedmiotem zaskarżenia czyni fakt niewszczęcia z urzędu postępowania wznowieniowego co w samo w sobie jest w ogóle niedopuszczalne, w szczególności zaś przy użyciu skargi na przewlekłość postępowania. Skoro bowiem ani Sąd Apelacyjny, ani też Sąd Najwyższy rozpoznając kasację oraz wnioski skarżącego nie stwierdził podstaw do wznowienia postępowania w sprawie o sygn. akt II AKa [...] z urzędu, żadne postępowanie w tej sprawie się nie toczy, bowiem nie zostało ono wszczęte.

Sama inicjatywa wznowienia z urzędu należy do prezesa sądu, przewodniczącego wydziału, upoważnionego sędziego, uprawnionych do wydawania zarządzeń o wyznaczaniu posiedzeń i rozpraw, a uzasadnieniem podjęcia czynności *ex officio* będzie informacja dotycząca występowania uchybień z art. 439 § 1 k.p.k., przy czym źródło wiedzy na temat bezwzględnych podstaw odwoławczych nie jest istotne (zob. A. Bojańczyk, *Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2005 r., II KO 59/04*, OSP 2006, nr 9, s. 96). Tymczasem kilkakrotne, wszechstronne, prowadzone również w oparciu o informacje uzyskane przez skarżącego i jego obrońcę, badanie przez Sąd Najwyższy możliwości zaistnienia podstaw do wznowienia postępowania dało efekt negatywny i ustalenie to jest wiążące.

Podsumowując Sąd Najwyższy stwierdza, że skarga na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki poprzez zaniechanie wniesienia z urzędu wniosku o wznowienie postępowania w sprawie sygn. akt II AKa [...] przez Prezesa Sądu Apelacyjnego, jest niedopuszczalna, bowiem nie została wniesiona w toku żadnego trwającego postępowania. Sąd Najwyższy jest tym samym zobowiązany, by skargę, jako niedopuszczalną pozostawić bez rozpoznania, stosownie do treści art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość. Z tego względu

należało orzec jak w pkt. I sentencji.

Na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy o skardze na przewlekłość Sąd Najwyższy postanowił zwrócić na rzecz M. S. stałą opłatę od skargi w wysokości 200 zł.